

Gianni Davico

Tonelo ël sirvan monelo

Na duminica matin a des ore, al teater Agnelli, un bel teater ëd Turin, a-i era në spetàcol për ij cit. La sala, bon ben gròssa, a-i era pien-a ëd masnà. Tuti a vèdio nen l'ora ch'a ancaminèissa le spetàcol.

A na bela mira ant la sala as fà scur, e tuti ij cit a fan silensi.

Lë spetàcol a sta për ancaminé. Ël tendon a ven su. Prima ch'a vintro j'ator, ant ël silensi complet as sent un romor roboant: PRA, PRA, PRAAAAA!!!!

As sent na spussa terìbila, bele ch'as sapia nen da anté ch'a ven e chi o còs a l'abia provocà col bordel. Ij cit a arsisto nen e a scapo fòra. J'ator a vintro an sena e, sbacalì, a vèddo gnun cit dëdnans. Ma sùbit a nufio l'aria e a capisso: na spussa terìbila! A peulo nen fé autr che scapé pì lest che an pressa!

Alora ël diretor, nen savend còs àut fé, a ciama ij pompista. "Ni - nò, ni - nò, ni - nò" a fà soa siren-a.

Ël prim pompista as bat an sël pet e a dis: "I-i pens mi!" E sùbit as campa andrinta. Ma la spussa a l'é tròpa, a deuv scapé sùbit.

Lë scond, alora, a-i ven da press: "I-i pens mi!" E cò chiel as campa andrinta. Ma la spussa a l'é tròpa bele për chiel. Cò chiel a scapa lesto.

Ël ters, ch'a l'ha vist j'autri doi, a s'organisa mej: as buta na mascra antigas, a vintra andrinta, a deurb na fnestra, a fà parte un gròss ventilator e, an singh minute, ël problema a l'é arzolvù. Ij cit a peulo torné andrinta.

Silensi an sala. Ël tendon a ven torna tira su, lë spetàcol a sta për ancaminé ma torna, come prima, as sent un romor terìbil: PRA, PRA, PRAAAAA!!!!

Come prima, as sent na spussa terìbila. Come prima, gnun a capiss da anté ch'a ven-a e chi o còs a l'abia provocala. Ij cit, come prima, a scapo fòra. Quand j'ator a vintro an sena a treuvo gnun cit dëdnans. Alora a nufio l'aria e, ant un moment, a capisso: na spussa terìbila! A peulo nen fé autr che scapé pì lest che an pressa!

Ël diretor a ciama torna ij pompista. "Ni - nò, ni - nò, ni - nò, ni - nò, ni - nò": costa vira a vnìsio da pì lontan, e la siren-a a l'ha sonà pì a longh.

Ël prim pompista as bat an sël pet, fier, e a dis: "I-i pens mi!" E sùbit as campa andrinta. Ma la spussa a l'é tròpa, a deuv scapé pì lest che an pressa.

Lë scond, alora, a-i ven da press: "I-i pens mi!" E cò chiel as campa andrinta. Ma a peul nen arziste a la spussa, e a fà nen autr che scapé ëd corsa.

Ël ters, ch'a l'ha vist j'autri doi, a s'organisa mej: as buta na mascra antigas, a vintra andrinta, a deurb na fnestra, a fà parte un gròss ventilator e, an singh minute, ël problema a l'é arzolvù.

Ij cit a ringrassio ij pompista e a peulo torné andrinta.

Ël diretor, cò chiel, a sta për torné andrinta quand ch'a vegh passé li dëdnans ël sirvan savi: un vej sirvan conossù e respetà da tuti për soa saviëssa e soa autorità. Ël sirvan savi, ch'a conòss ël diretor, a-i ciamà: «Disme un pòch, lòn ch'a-i capita ambelessì?»

«Ah, it savèjsse – a fà ël diretor –, për doe vire a l'é stajé tanta spussa quand ch'a stasia për ancaminé lë spetàcol dij cit ch'i podio nen arziste e i l'oma dovù scapé fòra. E i soma nen lòn ch'a sia, nì da anté ch'a ven-a! I sai mach che a l'é sentusse un ciadel gigantesch: PRA, PRA, PRAAAAAA!!!!!»

Alora ël sirvan savi a-i dis: «Ven con mi». E con sicurëssa a vintra ant ël teater, a va dzora an galerìa, a vintra ant ël bagn – ël diretor sempre da press, senza capì –, as piassa dëdnans a la mnisera e a fica senza penseje na man andrinta.

«Për fé lòch?» – i direve vojàutri ch'i lese. Fàcil: li andrinta a-i era Tonelo ël sirvan monelo: visadì un sirvan bon ben dispetos. A-i era chiel che, dòp vess-se stërmà li andrinta, a l'avìa spetà ch'a stëissa për ancaminé lë spetàcol për tiré dij pèt gigantesch!

E adess a j'era li, n'orija tacà a la man dël sirvan savi ch'a la tenìa s-ciassa e a lo fasìa dandané.

Ël sirvan savi a l'ha dit: «Mi Tonelo i lo conòss bin. A chiel a-i pias fé djë schers coma cost. Ma adess a venta ch'as penta d'avèj fàit sòn!»

Ël diretor a j'era sbacalì. «Ma... ma... ma...» A riessìa nen a dì d'àutre paròle.

Alora ël sirvan savi a l'ha dit: «Për punission, Tonelo, adess a venta ch'it fasse doe ròbe».

«Còs?» a l'ha rëspondù Tonelo tut tèrmolant.

«Per prima ròba, a venta ch'it promëtte al diretor ch'it farai mai pì na bravada parìa».

«Eh, ma mi... ma sì, ma là, ma su, ma giù...» Tonelo a l'avìa nen veuja ëd promëtte, e a cercava dë schivié. Alora ël sirvan savi a lo ciapa pì s-ciass për l'orija e a lo fà

dandané un pòch ëd pì. « Tonelo, Tonelo... – a-i dis –, a va nen bin fé lòn ch’it l’has fàit».

«E *occhei*», a dis Tonelo a dent strèit. «E la sconda ròba?»

«Per fete pèrdoné, a venta ch’it vade an sël palch a fé ne spetàcol a pòsta per costi cit».

«Sì!» J’eu j’ed Tonelo a s’anlùmino, pèrchè a Tonelo a-i piasìa tant fé ël folitro. Alora a cor an sël palch e a ancamin-a sùbit a sauté e core da sù e da là. Da mentre a canta: «Tattarà, tattarà, tatta ratta tattarà!»

Ij cit as dèsmoro da mat. Alora Tonelo, tut gasà, a seguita con sempe pì ardor. Con tant ardor che a la fin ëd minca sàut a-i gionta tre pèt: «PRA, PRA, PRAAAAA!!!!»

Ij cit a rijo fin-a a le larme, ma la spussa a l’è tanta. Alora coj dle prime file a van andaré, ansima a coj dle sconde. E man a man tuti a van al fond dla sala, sempe an rijenda a le larme. E Tonelo, tut content ëd vèdde ij cit content, a seguita soa *performance*: «Tattarà, tattarà, tatta ratta tattarà! PRA, PRA, PRAAAAA!!!! Tattarà, tattarà, tatta ratta tattarà! PRA, PRA, PRAAAAA!!!!»